

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2009

MEMORANDUM - VRYSTAAT

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 14 bladsye.

DESIGNATION	SIGNATURE	DATE

ASSESSERINGSRIGLYNE

2

AFDELING A: LEESBEGRIP

- Verkeerde spelling van eenwoord-antwoorde word nie as verkeerd aangedui nie, behalwe as die spelling die betekenis van die woord verander.
- Spel- en taalfoute in langer antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Vir oop vrae word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering moet oorweeg word. Indien die kandidaat nie JA/NEE skryf nie, maar die motivering is KORREK, word die punt toegeken.
- Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae, word die punte verdeel: 1 punt vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING en 'n punt vir die rede/motivering/aanhaling. As die leerder se WAAR/ONWAAR reg is, maar die motivering is verkeerd, verdien die leerder net EEN punt.
 - As die WAAR/ONWAAR verkeerd is, maar die motivering is reg, word GEEN punte toegeken nie.
 - Vals (Fals) kan aanvaar word. (False is egter verkeerd, want dit is Engels.)
- Vir vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word nie gepenaliseer indien die aanhalingstekens ontbreek nie. Die aanhaling moet volledig korrek wees, maar die kandidaat word nie gepenaliseer vir spelfoute nie.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek mits die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat 'n hele reeks gee, word slegs die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar by meervoudigekeuse-vrae die letter asook die korrekte antwoord.

3

VRAAG	1: KOERANTARTIKEL [Verwerk uit: Move!, 7 Januarie 200	09] (30	1 woo	rde)	
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.1.1	(Ga-)Matlala✓	1	2	2	1
1.1.2	Limpopo√	1	2	2	1
	(Indien die kandidaat meer as een naam gee, moet				
	Limpopo die eerste naam wees.				
	Die antwoord kan in 'n sin aangebied word, bv. Die				
	provinsie is Limpopo.)				
1.2	(Sy het basiese dinge op) skool (geleer).√	1	2	2	1
	(Sy het ondervinding by die) huis/haar eie groentetuin				
	(gekry).✓	1	2	2	1
	(nie landboukollege nie)				
1.3	(die) basiese√	1	2	2	1
1.4	1.4.1 gekyk ✓ (nie kyk nie)	1	2	2	1
	1.4.2 soorte√	1	2	1	1
	1.4.3 skole ✓	1	2	1	1
	1.4.4 werk✓	1	2	1	1
	(spelling tel nie)				
1.5	1.5.1 ONWAAR (NIE WAAR NIE/NEE/VALS)✓	1	2	2	2
	1.5.2 (Sy gebruik) drie trokke. ✓	1	2	2	2
1.6	B/Sy verkoop al haar produkte op die dorpsmark.✓				1
		1	2	2	1
1.7.1	ONWAAR (NIE WAAR NIE/NEE/VALS)	1	2	2	2
1.7.2	Baie mense in Suid-Afrika/ aan die grootste markte√	1	2	2	2
1.8	'n Mens moet aanhou leer/leer en leer/verder leer/aanhou				
	studeer (alternatiewelik uitgedruk).✓	1	2	3	3
1.9	(oop vraag – eie sinvolle opinie)				+
	Antwoord en motivering 'n eenheid vir een punt.✓	1	2	3	3
	Sy het 'n suksesvolle besigheid./Sy het haar diploma				
	voltooi./Sy verdien haar geld./Sy probeer enigiets om				
	suksesvol te wees.				
	(of iets soortgelyks gemotiveerd uit die teks)				
DENKVL		: 2/16 (12,5%) = 10	00%
		,		•	[16]

V١	22	
N	$^{\circ}$	

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
2.1.1	ONWAAR (NIE WAAR NIE/NEE/VALS) ✓	1	2	2	2
2.1.2	Een uit elke twee mense sterf./Net 1% (wat behandeling kry, sterf.) ✓	1	2	2	3
2.2	Hulle oë sink in√ en hulle vel kry plooie.√	2	2	1	1
2.3	Kook die water./Gebruik gebottelde water./Gebruik skoon water./Was alle vrugte af./ Was alle rou groente af./Moet alles met Jik-oplossing skoonmaak./Was hande (voor ete). (Enige drie aanvaarbare en soortgelyke antwoorde) • Wenk moet volledig wees – voorwerp en ww. • Meer as een moontlikheid in een sin is aanvaarbaar.	3	2	2	2
2.4	Hy/Sy moet baie vloeistof/water drink./Moet dadelik dokter toe./Moet gebottelde water drink.✓	1	1	1	3
2.5.1	ONWAAR (NIE WAAR NIE/NEE/VALS) ✓	1	1	1	1
2.5.2	Dit begin ongeveer 24 tot 72 uur na infeksie/eers later/na 'n dag.✓	1	1	1	1
DENKVL	AK 1: 4/10 (40%) DENKVLAK 2: 4/10 (40%) DENKVLAK 3: 2/	10 (209	/ / ₆) = 1	00%	
	, ,	, ,	,		[10]

VRAAG 3: ADVERTENSIE [Verwerk uit: Rapport, 22 Februarie 2009] (57 woorde)						
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK	
3.1	(Die retoerrit van) Johannesburg /JHB na Kaapstad.✓	1	2	1	1	
3.2	D/R25√	1	2	2	2	
3.3	(In die) winter(vakansie)✓	1	2	2	1	
3.4	Gratis/kry✓	1	2	2	3	
					[4]	
DENKV	LAK 1: 2/4 (50%) DENKVLAK 2: 1/4 (25%) DENKVLAK 3: 1/4	1 (25%) =	= 100%	6		
	TOTAAL AFDELING A: 30					

AFDELING B: 'N **OPSOMMING** [Verwerk uit: *Rooi Rose*, Maart 2009] **(202 woorde)**

5

VRAAG 4: KRY DAARDIE WERK

Nasien van die opsomming:

- Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied. Opsommings in die verkeerde formaat word nie geassesseer nie. Daar word nie gespesifiseer wat die formaat (sinne/paragrawe) moet wees nie, daarom sal sinne of paragrawe hierdie iaar aanvaar word.
- Slegs feite wat in volsinne aangebied word, verdien punte. As die feit volledig reg is, maar die sin is nie volledig nie, word dit as 'n taalfout aangedui.
- Rofwerk/Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui. Nasieners sien na tot by 65 woorde en ignoreer die res.
- 'n Aanhaling is 'n woordelikse herhaling van 'n sin. As een woord verander word, is dit nie meer 'n aanhaling nie.
- 'n Volsin het 'n werkwoord. As daar 'n ander woord weggelaat word, is dit 'n taalfout.
- Dieselfde taalfout wat weer voorkom, word elke keer getel.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite
- 2 punte vir taal
- 1 punt vir die getal woorde aangedui

Penaliseer soos volg:

Taalfoute (grammatika, spelling en punktuasie) in die korrekte feite: Trek soos volg van die 2 punte wat toegeken word vir taal, af.

0 – 5 foute: 6 – 10 foute: geen penalisering nie -0 trek 1 punt af -1 11 of meer foute: trek 2 punte af -2

TIPIESE FOUTE

 Woordorde in enkelvoudige sin - Tyd, wyse, plek (Bv. O/werp + ww. + V/werp) - Ontkennende vorm - Woordorde in saamgestelde sinne - Voornaamwoorde (Voegwoord 1, 2 en 3) - Vreemde woorde Omgekeerde woordorde Direkte vertaling

- Lydende vorm

- Infinitief - Telegramstyl/Onvoltooide sinne

Blaai om asseblief Kopiereg voorbehou

(moedertaalinvloed)

Vir direkte aanhalings van volledige sinne word daar soos volg van kandidaat se totaal afgetrek:

6

- 1 3 volledige sinne aangehaal: geen penalisering nie
- 4 5 volledige sinne aangehaal: trek 1 punt af
- 6 7 volledige sinne aangehaal: trek 2 punte af
- ❖ As die **getal woorde** nie aangedui is nie of verkeerd aangedui is, word geen punt toegeken nie.

FEITE:

	TOTAAL AFDELING B:		10			
(25%) =						
(GLOBAAL BEPUNT) DENKVLAK 1: (45%) DENKVLAK 2: (30%) DENKVLAK 3:						
	onaanvaarbaar.					
	Enige antwoord wat met die eerste sin in die teks te doen het, is					
	Trek netjies/formeel/gepas aan.					
	Lyk professioneel./					
	Professionele kleredrag is die sleutel tot sukses./					
	Trek professioneel aan./					
7.	Jy moet professioneel aantrek./					
	Die regte kwalifikasies help dat jy die werk beter verstaan.					
0.	Die regte kwalifikasies is belangrik vir sukses./					
6.	Jou kwalifikasies moet by die pos pas./					
5.	Kry (vooraf genoeg) inligting oor die firma./ Jy moet weet hoe die firma funksioneer/werk.					
E	Jy moet pas by die werk.					
	Jou persoonlikheid moet pas by die pos./					
	Praat met selfvertroue./					
4.	Kies die werk waarvan jy hou./					
	Moenie jok nie.					
	Moenie lieg in jou onderhoud en/of CV nie./					
3.	Skryf en praat die waarheid oor jouself./					
2.	Praat (duidelik en) stadig/mooi/reg/goed.					
	Luister goed na die vrae voordat jy die vrae beantwoord.					
1.	Luister (mooi) na (en beantwoord) die vrae (direk)./					

AFDELING C: TAAL

VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE [Uit: Isizulu Sanamuhla, MM Masondo en NF Zondo Ibanga 6]

7

- Spelling moet korrek wees.
- Indien die woord met 'n hoofletter geskryf is, word dit ook aanvaar.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
5.1	rit	1	4	2	1
5.2	te	1	4	2	1
5.3	sy	1	4	2	1
5.4	gestreepte	1	4	2	2
5.5	regterhand	1	4	1	1
5.6	breë	1	4	2	2
5.7	teen	1	4	2	1
5.8	wat	1	4	2	1
5.9	blikkies	1	4	1	1
5.10	vullisblik/asblik/vuilisblik/blik/drom/asdrom/vuilgoed-	1	4	1	1
	drom/vuilisdrom/vullisdrom				
5.11	motortjie	1	4	1	1
5.12	haar	1	4	2	1
5.13	waarmee	1	4	2	2
5.14	оор	1	4	1	1
5.15	kwater	1	4	1	2
5.16	As/as gevolg van	1	4	1	1
5.17	ernstige	1	4	2	2
5.18	opgedoen	1	4	2	1
5.19	ambulansmanne	1	4	1	1
5.20	doodbang/vrekbang/skytbang (moet een woord wees)	1	4	1	1
5.21	derde	1	4	2	1
5.22	verpleegster	1	4	1	1
5.23	die emmer geskop het	1	4	1	3
5.24	leer	1	4	2	2
DENKVL	AK 1: 17/24 (71%) DENKVLAK 2: 6/24 (25%) DENKVLAK 3:	1/24 (4%) = 10	0%	
		·			[24]

8

VRAAG 6: SINSTRUKTURE [Uit: RAPPORT-TYDSKRIF, 21 November 2007]

- Spelling word nie hier gepenaliseer nie.
- Die sinsdele waarvoor punte gegee word, moet reg wees.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
6.1	Marie verstaan nie ✓ wat sy moet doen nie . ✓	2	4	2	1
6.2	Môre sal/gaan ✓Tendani die som aan Pieter verduidelik .✓	2	4	2	1
6.3	Pieter sê vir Tendani dat hy ✓ baie slim is. ✓	2	4	2	2
6.4	Tendani het ✓ al sy somme reggekry . ✓	2	4	2	1
6.5	Die kinders luister mooi, daarom kry ✓ hulle al die somme reg.	1	4	2	1
6.6	Waarom doen die kinders goed √?√	2	4	2	1
6.7	Die werk word deur die kinders ✓ gedoen. ✓/ Die werk word ✓ gedoen. ✓/ Die werk word ✓ gedoen ✓ deur die kinders.	2	4	2	3
6.8	Pieter en Thandani werk√ elke oggend√ hard.√	3	4	2	2
6.9	Die kinders gaan/sal (nog) 'n toets skryf. ✓	1	4	2	1
6.10	Tendani is ✓bang om te druip.	1	4	2	1
6.11	Die juffrou vra: "Pieter, het jy ✓die som verstaan?" ✓	2	4	2	2
DENKVI	_AK 1: 11/20 (55%) DENKVLAK 2: 7/20 (35%) DENKVLAK 3: 2	2/20 (10	%) = 1	100%	
					[20]

VRAAG 7: REDIGERING [Uit: RAPPORT-TYDSKRIF, 22 Julie 2007]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
7.1	(Môre Barnie, hoekom lyk jy so) ongelukkig.	1	4	1	1
7.2	(Barnie) weet (dat haar man haar met 'n ander vrou verkul.)	1	4	1	1
7.3	(Sy voel dat haar man nie meer) in (haar belangstel nie.)	1	4	2	1
7.4	Hy kom nie elke aand vroeg van die werk af nie. / Hy kom elke aand nie vroeg van die werk af nie. / Hy kom nie vroeg elke aand van die werk af nie.	1	4	2	1
7.5	Die man het 'n merk aan sy hemp./ Hy het 'n merk aan sy hemp.	1	4	2	2
7.6	Toe sê hy (vir my) dis tamatiesous./Hy sê toe vir my dis tamatiesous.	1	4	2	2
7.7	Minnie dink Barnie behoort uit te vind wie die tamatie is.	1	4	2	3
7.8	Barnie se man loop rond, want hy is nie meer lief vir haar nie. (Net een komma is aanvaarbaar.)	1	4	2	1
7.9	C/Haar man was jammer dat hy iets verkeerd gedoen het.	1	4	2	2
DENKVL	AK 1: 5/9 (56%) DENKVLAK 2: 3/9 (33%) DENKVLAK 3: 1/9 (1	1%)=	100%		
					[9]

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
8.1	B/Om die indruk te gee dat die kaartjie goedkoper is.	1	2	3	2
8.2	A/stereotipering.	1	2	3	2
DENKVLAK2: 2/2 (100%) = 100%					
					[2]

VRAAG 9: KYK EN KOMMUNIKEER

- Korrekte boodskap, m.a.w. die taalfunksies (bv. verduidelik en beleefde manier) is uitgevoer.
- Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie.
- Elke taalfunksie vereis 'n punt.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
9.1	(My kind), kom nou, ✓eet die groente/kos. Die groente/kos is gebalanseerd en gesond. As jy sterk en gesond wil word, moet jy dit eet. ✓ OF Dis nie sleg nie, ✓ Ma wil hê dat jy gesond moet eet en sterk word. ✓ (Enige aanvaarbare sin wat aanmoediging en verduideliking weerspieël.)	2	3	3	3
9.2	(Ouboet), baie dankie ✓, jy is darem so slim. Jy kan ook alles doen. ✓/Dankie, ek is trots op jou en bly om 'n ouboet soos jy te hê. Jy kan enigiets doen. (Enige aanvaarbare sin wat dankbaarheid en trots weerspieël.)	2	3	3	3
9.3	B/Mejuffrou, veels geluk, u is aangestel! Mag ek weet of u die pos sal aanvaar? ✓	1	3	3	2
DENK\	/LAK 2: 1/5 (20%) DENKVLAK 3: 4/5 (80%) = 100%	I		I	1
					[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 10
ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK – Abraham H de Vries

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	LU	AS	VLAK
10.1	Rooikoos het 'n rooi baard/rooi kop/rooi hare gehad.	1	2	4	K
10.2	lemand is weg.	1	2	4	В
10.3	10.3.1 Rooikoos Willemse is weg./Hy is deur die Barrydalers ontvoer.	1	2	4	K
	10.3.2 Toe Rooikoos Willemse sy hare en haarkleur verloor het, het hy homself nie				
	herken nie./Hy was verward en onseker oor wie hy is met die swart hare en				
	skoongeskeerde gesig.	1	2	4	T
10.4	Hy het baie van drank gehou./Hy het baie alkohol gedrink.	1	2	4	Т
10.5	Hy het die plaas verloor./Het die plaas verkoop om drank te koop.	1	2	4	В
10.6	Die hotelbaas/hoteleienaar	1	2	4	K
10.7	elf	1	2	4	K
10.8	B/in Barrydale.	1	2	4	K
10.9	Die kelner	1	2	4	K
10.10	10.10.1 C/Rooikoos sien homself die volgende dag uitgetrek op die bed.	1	2	4	В
	10.10.2 A/Die Barrydalers kry die strafskop.	1	2	4	В
	10.10.3 B/Rooikoos dreig die Barrydalers.	1	2	4	В
10.11	10.11.1 dronk	1	2	4	В
	10.11.2 Barrydalers	1	2	4	В
	10.11.3 baard	1	2	4	В
	10.11.4 hare	1	2	4	В
	10.11.5 swart	1	2	4	K
10.12	B/nie meer weet wie hy is nie.	1	2	4	Т
10.13	As jy slegte dinge aan ander mense doen, kan dieselfde met jou gebeur.				
	Om nie te veel te drink nie./Jy kan in die moeilikheid beland as jy te veel drink.	1	2	4	Т
		•	K = 7	[20]	•

K = 7 **[20]** B = 9

T = 4

VRAAG 11

MY BROER SE KRAAI - Chris Barnard

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	LU	AS	VLAK
11.1	(oorskiet)hout√ en (stukkies) draad√	2	2	4	K
11.2	Die kraai het die draad gepik./Het homself teen die draad geskaaf./Hy het				
	gebyt/gepik./Sy vlerke teen die draad geklap. (Enige TWEE)	2	2	4	K
11.3	B/dit was nie meer mooi om na die kraai te kyk nie.	1	2	4	K
11.4	Hy wou die kraai teen sy wang probeer druk, ✓maar die kraai het gespook.✓ OF				
	Die kraai het hom gekrap ✓toe hy die kraai teen sy wang wou druk.✓	2	2	4	В
11.5	11.5.1 Onwaar	1	2	4	В
	11.5.2 Die kraai het na drie dae teruggekom.	1	2	4	В
11.6	11.6.1 B/Hy het vuur gemaak.	1	2	4	K
	11.6.2 D/Hy het elke oggend oor die onderdeur brood kom bedel.	1	2	4	K
	11.6.3 A/Hy het eers die hand getakel en daarna die vleis.	1	2	4	K
11.7	11.7.1 bos	1	2	4	В
	11.7.2 saans	1	2	4	В
	11.7.3 hok	1	2	4	В
11.8	Hy was hartseer, (want hy het besef dat die kraai vry wil wees).	1	2	4	Τ
11.9	(Hy het die kraai hoor) lag/lag en huil.	1	2	4	K
11.10	Die kraai het nooit weer weggegaan nie. ✓/Die kraai bly in die hok uit vrye wil. ✓	1	2	4	Т
11.11	11.11.1 Waar	1	2	4	В
	11.11.2 Die broer se gesin het later die hok vermy./Hulle kon nie meer na die kraai				
	kyk nie.	1			
			K = 9	[20]	
			B = 8		

T = 3

NSS - Memorandum (Vrystaat)

OM LAASTE TE KAN LAG - Pirow Bekker

VRAAG 12

LEUENS – CM van den Heever

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	LU	AS	VLAK
12.1	Dat haar man 'n sakeman is./Wat haar man doen.	1	2	4	K
12.2	(Die skoolkommissie) het haar man gevra om as onderwyser te bedank.	1	2	4	K
12.3	beste vriendinne	1	2	4	В
12.4	12.4.1 Onwaar	1	2	4	В
	12.4.2 Haar pa het bankrot gespeel.	1	2	4	В
12.5	By Olga	1	2	4	K
12.6	Hy is agtelosig/onverantwoordelik.	1	2	4	K
12.7	met 'n losieshuis	1	2	4	K
12.8	12.8.1 D/Vrededorp	1	2	4	K
	12.8.2 E/was 'n boer	1	2	4	K
	12.8.3 B/was 'n bekende spesialis	1	2	4	K
12.9	Olga	1	2	4	В
12.10	12.10.1 Naomi	1	2	4	Т
	12.10.2 Olga	1	2	4	Т
12.11	Is skaam oor hulle armoede./Sy wil hê haar vriende moet haar aanvaar./Sy wil nie				
	die lewe aanvaar soos dit is nie. (Enige TWEE)	2	2	4	В
12.12	Sy het baie dinge in haar lewe verloor./Baie dinge het verkeerd geloop./Haar man				
	het sy werk verloor./Hulle het finansieel swaar gekry./Die verhouding tussen haar en				
	haar man was nie goed nie. (Enige TWEE)	2	2	4	Т
12.13	'n Mens kry nie altyd wat jy wil hê nie.				
	Ons moet leer om nie in drome te lewe nie.	2	2	4	Т
			K = 8	[20]	
			B = 6		•

T = 6

NSS – Memorandum (Vrystaat)

VRAAG 13

TANT NELIE SE VEERPLUIME – Henriëtte Grové

VRAAG	ANTWO	ORD	PUNT	LU	AS	VLAK
13.1	13.1.1 Onwaar		1	2	4	K
	13.1.2 Sy bak dit net vir spesiale geleenthede.		1	2	4	K
13.2	13.2.1 Resep van die veerpluime/resepteboek		1	2	4	K
	13.2.2 Sy wou die beste tert bak/eerste prys wen.		1	2	4	В
13.3	B/Hulle was saam op skool. ✓ /D/Hulle was saam in die Sondagskool. ✓		2	2	4	В
13.4	13.4.1 C/die apteker	<u>-</u>	1	2	4	K
	13.4.2 D/Ursa is familie van hulle		1	2	4	K
	13.4.3 A/het by Kittie gekuier		1	2	4	K
	13.4.4 B/Ursa se skoolhoof		1	2	4	K
	Tant Nelie U	Jrsula				
13.5	13.5.1 koud en deftig ✓ v	riendelik√	2	2	4	В
	13.5.2 fyn vrou✓ b	ereid om mense te help√	2	2	4	В
13.6	13.6.1 JA√/NEE√		1	2	4	Т
	13.6.2 (JA) Want hy is lief vir Ursula/wil met haar trou.					
	(NEE) Want 'n mens steel nie. (Die	rede moet by die antwoord pas.)	1	2	4	T
13.7	'n ek-verteller/eerstepersoonverteller		1	2	4	Т
13.8	Mense moenie altyd na die uiterlike kyk nie, ✓ maar eerder na die persoon se					
	innerlike. ✓	·	2	2	4	T
13.9	"Dis 'n mooi storie, maar dis darem jammer vir die resep." (Hoef nie aanhaling te					
	wees nie.)		1	2	4	K

K = 8 **[20]**

B = 7 TOTAAL AFDELING D: 20

T = 5 GROOTTOTAAL: 120